

5/2008. (II. 19.) KvVM rendelet

a Bél-kő természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés *a*) pontjában, valamint 85. § *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *b*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva - az erdőkre vonatkozóan a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *g*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Bél-kő természetvédelmi terület elnevezéssel a Heves megyében, Bélapátfalva közigazgatási területén lévő, Bélapátfalva 0140/2 és 0179/3 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számokon található, összesen 97,2 hektár kiterjedésű területet.

2. § A védetté nyilvánítás célja a területen található növénytakarások - bennük több védett és fokozottan védett növényfajjal, például szirti pereszleny (*Micromeria thymifolia*), korai szegfű (*Dianthus plumarius ssp. praecox*), magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*) - és a hozzájuk kapcsolódó állatközösségek megőrzése, a mesterséges és természetes denevérélőhelyek háborítatlanságának biztosítása, valamint a bányászat befejezése után megmaradt tájképi értékek védelme.

3. § (1) A terület természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság).

(2) A terület természetvédelmi kezelési tervében meghatározott tevékenységeket az igazgatóság és - erdő esetében - a külön jogszabály szerinti erdészeti hatósági nyilvántartásban szereplő erdőgazdálkodó együttesen látja el.

(3) A terület természetvédelmi kezelési tervét a *melléklet* tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Melléklet az 5/2008. (II. 19.) KvVM rendelethez

A Bél-kő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- Őrizze meg a területen előforduló védett és fokozottan védett növény- (például szirti pereszleny, korai szegfű, magyarföldi husáng) és állatfajokat [például pusztai tarsza (*Isophya*

modesta), türkiz boglárka (*Maculinea ligurica*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopus leucotos*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*)], valamint azok hazai szinten is egyedülálló életközösségét.

- A védett és fokozottan védett növény- és állatfajok megőrzése érdekében biztosítsa a populációik fennmaradásához szükséges feltételeket.

- Őrizze meg a természetvédelmi jelentőséggel bíró természetes és természetszerű élőhelyeket, társulásokat [például sziklai bükkös (*Seslerio-Fagetum*), hársas-körises sziklaerdő (*Tilio-Fraxinetum*), hársas-berkenyész (*Sorbo-Quercetum*), molyhos tölgyes bokorerdő (*Ceraso-Quercetum*), kárpáti sziklagyep (*Campanulo-Festucetum*), nyúlfarkfüves sziklagyep (*Seslerietum heuflyerianae-hungaricae*), gyöngyvessző cserjés (*Waldsteinio-Spiraetum*)].

- Őrizze meg a terület kiemelkedően magas biológiai sokféleségét a termőhelynek megfelelő, őshonos fajok tekintetében.

- Őrizze meg a területen található jellegzetes földtani képződményeket, valamint a természetes eredetű és a jellegzetes mesterséges eredetű felszínformákat.

- Biztosítsa a nyílt karsztnak minősülő kőzetfelszínek és a kőzetben tárolt karsztvízkincs szennyeződés-mentességét.

- Biztosítsa a területen található tanösvénynek a természetvédelmi szemlélet erősítésében betöltött szerepét.

- Biztosítsa a terület további természetvédelmi célú kutatását és fejlesztését.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A sziklafelszínek, gyepes és erdők értékes életközösségeinek megőrzése, a védett és fokozottan védett állat- és növényfajok egyedszámának, állományának fenntartása és erősítése a terület, élőhely jellegének megfelelően a zavartalanság biztosításával, illetve aktív természetvédelmi kezeléssel.

- Az őshonos fajokból álló erdők biológiai sokféleségének megőrzése, a természetes állapotra jellemző szerkezet kialakítása természetvédelmi célú erdőhasználattal.

- Természetvédelmi kezeléseket megalapozó és azokat továbbfejlesztő kutatások beindítása.

- A nem őshonos fajokból álló erdők termőhelynek megfelelő átalakítása és tartamos erdőhasználattal való megőrzése.

- A látogatás, illetve a természetvédelmi oktatás és bemutatás elősegítése a területen található tanösvény segítségével.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Erdők kezelése

- Fahasználat kizárólag a természetes erdőállomány (természetes fajösszetétel és szerkezet) kialakítása érdekében történhet.

- A kitermelt faanyag a száraz- és sziklagyepeseken keresztül nem közelíthető, ezeken a területeken rakodó nem létesíthető.

- Az igazgatóság elvégzi a tisztások felmérését, amelynek eredményét tájékoztatásul megküldi az illetékes erdészeti hatóságnak.

- Törekedni kell a felmért tisztások rendszeres ápolással történő fenntartására.

- A termőhelynek megfelelő, őshonos fajokból álló erdő megőrzése érdekében a betelepülő akác visszaszorítása kívánatos.

- Idős erdőállományok fenntartásával, folyamatos erdőborítás biztosításával, erdészeti beavatkozások esetén az odvas fák meghagyásával törekedni kell a védett és fokozottan védett állatfajok [például fehérhátú harkály (*Dendrocopos leucotos*), denevérfajok (*Chiroptera*)] területen való fennmaradása feltételeinek biztosítására.

Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.

3.1.2. Kivett területek kezelése

- Az erdős vegetációval borított kivett művelési ágú területeken a 3.1.1. pontban megfogalmazott természetvédelmi kezelési előírásokat kell alkalmazni.

3.2. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Fajok védelme

- A fokozottan védett növényfajok élőhelye kizárólag fajmegőrzési, illetve kutatási céllal látogatható. A látogatás kizárását útzárakkal, tiltó táblákkal és rendszeres természetvédelmi őrszolgálati járőrözéssel kell biztosítani.

- A fokozottan védett madárfajok fészkelőhelyeinek zavarását időhöz és helyhez kötött látogatási tilalommal, a Természetvédelmi Őrszolgálat rendszeres járőrözésével, szükség szerint folyamatos őrzés megszervezésével kell megakadályozni.

- A fokozottan védett madárfajok fészkelőhelyei zavartalanságának biztosítása érdekében a területen tilos a sziklamászás.

3.2.2. Élőhelyek kezelése, fenntartása

- A cserjésedő gyepterületeken az igazgatóság gondoskodik a cserjeirtás elvégzéséről. A cserjeirtott területeket évente kézi erővel történő sarjleveréssel kell kezelni. A kezelési tevékenység eredményeként keletkező növényi hulladékot el kell távolítani a területről.

- A gyepterületeken tilos a legeltetés.

- Tilos a gyepterületek trágyázása, szintetikus szerekkel való gyomirtóztatása és felületése.

3.2.3. Terület- és földhasználat

- Minden olyan terület- és földhasználat tilos, amely a terület természeti, földtani, táji és kultúrtörténeti értékeit közvetve vagy közvetlenül veszélyezteti.

- A területen minden olyan vegyszer és anyag használata, tárolása, minden olyan tevékenység folytatása tilos, amely a mészkőben tárolt karsztvízkincs tisztaságát közvetve vagy közvetlenül veszélyezteti.

- A területen található vonalas létesítmények üzemeltetésével összefüggő fenntartási és hibaelhárítási tevékenységeket külön korlátozások nélkül, de a természet- és tájvédelmi jogszabályokkal összhangban kell elvégezni.

3.2.4. Kutatás

- A kutatást végzőnek a kutatás eredményeit tartalmazó kutatási jelentés egy-egy példányát el kell juttatnia az illetékes természetvédelmi hatóság és az igazgatóság részére.

3.2.5. Vadgazdálkodás

- A területen csak őshonos vadfajok tarthatók fenn.

- A vadállományt a körzeti vadgazdálkodási tervben meghatározott, az élőhelyet még nem veszélyeztető vadlétszám szintjén kell tartani.

- Vadászati, vadgazdálkodási létesítmények, berendezések engedélyezési eljárása során a természetvédelmi szakhatóság az igazgatóság szakvéleményének figyelembevételével adja meg állásfoglalását.

3.2.6. Közlekedés

- Új burkolt és burkolatlan utak nem alakíthatók ki a területen.

- A területen található utakon csak a természetvédelmi kezelő és a jogszerű tevékenységet végzők, valamint a külön engedéllyel rendelkezők közlekedhetnek gépjárművel.

3.2.7. Látogatás

- A tanösvény útvonala szabadon látogatható. A természetvédelmi hatóság az igazgatóság kezdeményezésére természetvédelmi érdekből időben és térben korlátozhatja a látogatást a területen.

- A területen jogszerű gazdálkodást, munkavégzést folytatók számára - tevékenységük elvégzése érdekében - biztosítani kell a belépést.

3.2.8. Bemutató, oktatás

- A területen található tanösvény folyamatos karbantartásával, fejlesztésével biztosítani kell a környezettudatos nevelés, oktatás, valamint a természetvédelmi bemutatás céljainak és igényeinek érvényesülését.